

PM – Specialidrottsdistriktsförbund (SDF).

“Sport must be wisely organized. Without organization and purposeful, unselfish leadership we shall get nowhere. But the organization is for the benefit of sport, never the reverse.” (RF 1928).

Varför ska man ha SDF

Som citatet från 1928 antyder måste idrotten vara klokt organiserad, och inte minst måste organisationen vara till för idrottsverksamheten och inte för enbart för organisationens egen skull. Att ha SDF *för sin egen skull* bör undvikas.

Det har förekommit att SF har valt att inrätta SDF enbart på grund av att de tror att detta är en förutsättning för att få regionalt ekonomiskt stöd från DF (regionala-/landstingsmedel). Detta är enligt min mening helt kontraproduktivt och bidrar snarare till att öka de administrativa kostnaderna snarare än att befrämja den idrottsliga verksamheten.

Många SF har valt att se över sin regionala organisation för att få ”bärkraftiga enheter”. Mindre SDF har härigenom slagits samman och bildat större geografiska enheter med förbundsbyggnad i. Som tumregel har funnits att ett SDF inte bör bestå av mindre än tio SF-föreningar.

Alternativa möjligheter till SDF-bildande finns också att tillgå. Ett SF har t.ex gjort en geografisk indelning av landet i distrikt med motsvarande gränser som RF har indelat i DF-områden, dvs 19 geografiska områden. I tre av dessa (de största) finns bildade SDF (ideella föreningar), och i övriga 16 distrikt har en ”SF-kontaktperson” utsetts. Vid fördelning av det regionala stödet avsätter DF, där SDF inte finns, medel som sedan i samråd med SF-kontaktpersonen (och ytterst SF) används för utveckling av SF-idrotten inom distriktet.

Innan beslut tas om inrättande av SDF rekommenderar jag att det först analyseras varför SDF ska finnas. Kanske kan den idrottsliga verksamheten befrämjas på annat sätt än genom bildandet av SDF. Kanske finns alternativa bättre lösningar.

Formalia kring SDF

11 kap. 6 § RF:s stadgar* anger att

- det är varje SF som beslutar om SDF ska finnas eller inte,
- om ett SF väljer att ha SDF ska sådant distrikt omfatta ett eller flera län (alt. DF),
- SDF upprättas av SF efter samråd med respektive DF-styrelse,
- SDF består av de SF-föreningar som finns inom fastställt geografiskt distrikt; och
- SDF:s stadgar ska följa av SF fastslagen stadgemall.

Ett SF måste inte ha SDF, utan RF:s stadgar anger att det är varje SF som själv bestämmer om det önskar ha SDF eller inte. Utgångspunkten bör således vara att SDF inrättas enbart om det kan anses vara till nytta för idrotten. ”Organisationen är till för idrottens skull – inte tvärt om. (RF 1928)”

Det är viktigt att skilja på å ena sidan en geografisk indelning av landet i distrikt/regioner, och å andra sidan bildandet av specialidrottsdistriktsförbund (SDF).

Ett SDF är en egen juridisk person (ideell förening), men är i många stycken osjälvständigt i förhållande till sitt SF. Det majoriteten av ett SF:s medlemsföreningar beslutar på SF-stämman blir också gällande inom ett SDF.

Ett SDF bestämmer inte vilka föreningar som ska tillhöra distriktsförbundet, utan det är SF som fattar beslut om medlemskap i SF, och därmed även i SDF. SDF ska nämligen omfatta de föreningar som är medlemmar i SF och som har sin hemvist inom SDF:s geografiska område. En förening kan därför inte själv välja vilket SDF den önskar tillhöra, utan är låst till det SDF inom vars gränser föreningen har sin hemort. Inte heller kan ett SDF ensidigt avgöra om man vill att en förening ska få tillhöra SDF eller inte. SDF förfogar således inte själv över in- och utsläppet av medlemmar, utan är helt beroende av SF:s beslut i hithörande frågor.

För att ge ett konkret exempel innebär det att Stockholms Ishockeyförbund ska bestå av samtliga till Svenska Ishockeyförbundet anslutna ishockeyklubbar som finns inom det geografiska området för Stockholms Ishockeyförbund. Föreningens anslutning till SDF är obligatorisk, och varken föreningen eller SDF kan bestämma över denna koppling.

* 11 kap. 6 § RF:s stadgar Specialidrottsdistriktsförbund (SDF)

SF beslutar, genom föreskrift i sina stadgar, om SDF ska finnas.

SDF:s gränser ska omfatta ett eller flera DF eller ett eller flera län. Avvikelse härifrån ska godkännas av RS.

SDF omfattar de föreningar som är medlemmar i vederbörande SF och som har sin hemvist inom SDF:s geografiska område.

SDF upprättas av SF efter samråd med vederbörande DF styrelse. Innan beslut tas om SDF:s namn ska RF höras. SDF med samma geografiska gränser bör ha likartad benämning.

SDF:s stadgar ska följa de av SF fastslagna och av RS granskade normalstadgarna för SDF. Ändring av eller tillägg till SDF-stadgar beslutas av SDF-möte och ska för att äga giltighet godkännas av SF.

Hur bildas ett SDF

Tågordningen i korthet för det fall ett SF väljer att ha SDF:

- i. Först måste SF-stämman besluta om geografisk indelning av landet, dvs vilka distrikt/regioner ska finnas.
- ii. Sedan kommer frågan om det ska finnas SDF (dvs förbundsbyggnad) inom varje geografiskt område. Teoretiskt skulle det kunna finnas 19 geografiska distrikt, men bildade SDF enbart inom de distrikt som t.ex har minst 10 föreningar. Inom övriga geografiska distrikt kan SF i samråd med föreningar inom distriktet, utse en kontaktperson. Obs! SF ska också fastställa en stadgemall för SDF (att ligga till grund för bildandet av SDF).
- iii. Själva bildandet av SDF går till på samma sätt som vid bildande av vilken ideell förening som helst, dvs ett antal personer träffas och beslutar att anta stadgar och väljer en styrelse. I praktiken kan det gå till på så sätt att representanter för föreningarna inom det geografiska distriktet kallas till bildandemöte där stadgar antas och styrelse väljs. Stadgarna ska bygga på den stadgemall för SDF som SF tagit fram och valen bör vara förberedda i särskild ordning

En första förutsättning om SDF ska finnas är att en SF-stämman beslutar om en geografisk indelning av landet i distrikt/regioner. Ska det finnas 19 st geografiska distrikt (motsvarande RF:s distriktsindelning) eller ska distrikten/regionerna vara färre i antal men större till ytan.

Därefter bestäms om SDF (ideella föreningar) ska bildas inom alla eller några av dessa geografiska områden. Det förekommer SF som har lika många geografiska distrikt som RF (dvs 19 st), men med kanske bara 2-3 bildade SDF i de största geografiska distrikten, och utsedda kontaktpersoner i de andra. Modellen är ju inte på något sätt stadgereglerad i RF:s stadgar, men torde kunna fungera ändå. Bildas SDF i t.ex Stockholm, Skåne och Västra Götaland (motsvarande DF-områden) följer de gängse ordning inom dessa DF.

Bildandeprocessen av SDF bör ske i samråd med RF och vederbörande DF, inte minst för att se till att de formella förutsättningarna uppfylls och för att förvissa sig om vilka stöd-möjligheter som finns att tillgå.

Ett SDF ska i formell mening vara en ideell förening, och bildandet tillgår därför på samma sätt som vid bildandet av en idrottsförening. Vid bildandet av SDF ska medlemmarna utgöras av de SF-föreningar som finns inom de av SF bestämda geografiska distrikten. Utsedda ombud för föreningarna beslutar att anta stadgar, som ska utgå från den av SF fastställda stadgemallen/normalstadgarna, och väljer en styrelse. Namnet på SDF bestäms ytterst av SF efter avstämning med RF. Genom dessa beslut är SDF bildat i form av en ideell förening och kan uppträda såsom en egen juridisk person.

SDF:s stadgar

SDF:s stadgar ska följa de av SF fastslagna och av RF granskade normalstadgarna (stadgemall) för SDF. Ändring av eller tillägg till SDF-stadgar beslutas av SDF-årsmöte och ska för att äga giltighet godkännas av SF.

Distriktsgränser

I RF:s stadgar finns enbart övergripande regler för hur SF-verksamheten ska kunna organiseras inom geografiska områden. Grundtanken är att varje SF utifrån sina specifika förutsättningar ska kunna finna den regionala organisation de finner bäst lämpad för sitt förbund. Det skiljer sig därför mycket mellan olika SF, allt ifrån fotbollen som har 24 SDF till de mindre förbunden som har delat i Sverige i en handfull geografiska områden (regioner) med SDF. Det finns även SF som helt saknar SDF.

RF:s stadgar anger att SDF:s gränser ska omfatta ett eller flera DF eller ett eller flera län. Avvikelse härifrån ska godkännas av RF:s styrelse, Riksidrottsstyrelsen (RS). Enlig praxis har RS fastslagit att en distriktsgräns inte får dela en kommun. Huvudregel blir således att ett distrikts geografiska område ska omfatta ett eller flera län, och att avvikelse härifrån enbart kan avse hela kommuner.

Vilken uppgift har ett SDF

SDF är ett SF:s regionala organ och ska som sådant arbeta i enlighet med de beslut som SF-stämman och SF-styrelsen tagit. SDF-stämman och SDF-styrelsen har således att hålla sig inom dessa angivna ramar. Samtidigt är den vanligaste uppgiften för ett SDF att organisera verksamhet för barn/ungdomar och bredd. Tävlingsadministration och utbildningsadministration (främst för funktionärer och ledare) är två tunga uppgifter för ett SDF. I flera SF finns en delegation till SDF att komplettera SF:s tävlingsregler med regler som ska gälla inom det egna SDF:et, och dessa regler kan bestämmas av SDF-stämman/-styrelsen.

I stora SF med många föreningar förekommer också att föreningarna utser sina gemensamma ombud genom beslut på SDF-stämman. Vanligtvis beslutar föreningarna att överlåta till SDF-styrelsen att utse föreningarnas gemensamma ombud till SF-stämman. SDF-styrelsen kan härigenom få en ”dubbel funktion”, dels att se till att verkställa SF-stämman/-styrelsens beslut, dels att på SF-stämman föra föreningarnas talan och rösta i de frågor som föreningarna inom distriktet gett mandat för.

Den demokratiska påverkansdelen vad gäller de distrikt där SDF inte bildats utgår från att det är föreningarna inom distriktet som tillsammans äger den/de röster/ombudsplatser som finns till DF-/SISUd-stämman (ev även SF-stämman). Tillsammans utser föreningarna vilken de vill se sig företrädd utav, och rimligt kan t.ex vara att det är den kontaktperson som föreningarna och SF tillsammans utsett.

I februari 2018

/Christer Pallin, tidigare chefsjurist Riksidrottsförbundet